

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 2Tos/18/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4322011278
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 02. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľubomíra Kubáňová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2023:4322011278.1

Uznesenie

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Ľubomíry Kubáňovej a členov senátu JUDr. Ľubice Libantovej Medveckej, PhD. a JUDr. Lenky Formel Kováčovej, PhD., v trestnej veci odsúdeného F. N., pre prečin neoprávneného vyrobenia a používania platobného prostriedku spolupáchateľstvom podľa § 20 Tr. zák. k § 219 ods. 1, ods. 2 Tr. zák., o sťažnosti odsúdeného F. N. proti uzneseniu Okresného súdu Levice zo dňa 24.01.2023, sp. zn. 3PP/51/2022, na neverejnom zasadnutí konanom v Nitre dňa 23. februára 2023, takto

rozhodol:

Podľa § 193 odsek 1 písmeno c/ Trestného poriadku sa sťažnosť odsúdeného F. N. z a m i e t a, pretože nie je dôvodná.

odôvodnenie:

Napadnutým uznesením Okresný súd Levice (ďalej len súd I. stupňa) podľa § 66 ods. 1 písm. a/, ods. 2 Tr. zák. zamietol návrh odsúdeného F. N. (ďalej len odsúdený) o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody vo výmere 1 (jeden) rok so zaradením do ústavu so stredným stupňom stráženia, uloženého mu trestným rozkazom Okresného súdu Bratislava I sp. zn. 8T/51/2022 zo dňa 09.11.2022, právoplatným dňa 09.11.2022.

V odôvodnení napadnutého uznesenia súd I. stupňa konštatoval, že po vykonanom dokazovaní na verejnom zasadnutí zistil, že odsúdený splnil formálnu podmienku (výkon polovice uloženého trestu), avšak nespĺnil ani jednu z materiálnych podmienok - a to preukázať určitý stupeň polepšenia a v budúcnosti viesť riadny život. Krátkodobé ciele programu zaobchádzania odsúdenému neboli určené vzhľadom na krátku dobu od umiestnenia v ústave, ústavný poriadok, ako aj príkazy a nariadenia príslušníkov zboru plní. Správanie a vystupovanie odsúdeného je aktuálne na požadovanej úrovni, no jeho správanie a vystupovanie nebolo vždy na požadovanej úrovni. Podľa názoru súdu nepreukázal polepšenie, bol vedený k uvedomeniu si dôsledkov páchania trestnej činnosti, pričom neprejavil doposiaľ taký záujem, aby sa zbavil všetkých záporných vlastností a sklonov, ktoré ho viedli k trestným činom, pre ktoré bol odsúdený. Doposiaľ si nevytvoril podmienky k udeleniu disciplinárnej odmeny. S poukazom na záver hodnotenia riaditeľa ústavu, tento neodporučil podmiennečné prepustenie odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody.

Podľa názoru súdu odsúdený počas výkonu trestu odňatia slobody nepreukázal polepšenie, ktoré je nutné vykazovať nielen dodržiavaním ústavného poriadku, ale zvýšeným úsilím dokazovať, že mieni do budúcnosti využiť všetky teoretické výchovné programy pre úspešné začlenenie sa do spoločnosti a že sa nedopustí opätovne protiprávneho konania. Aktuálne odsúdený dodržiava ústavný poriadok, ale len za múrmi výchovného ústavu, kde je neustále sledované jeho správanie a po prepustení z výkonu trestu sa opakovane dopúšťa rôznej trestnej činnosti, nepreukazuje tak kritický postoj k jej páchaniu a v rámci výkonu trestu odňatia slobody preto musí o to viac svojou aktívnou participáciou prejsť záujem o naplnenie cieľov programu zaobchádzania, aby sa dalo konštatovať jeho polepšenie. Mal za to, že pre spoločnosť tu je odôvodnený predpoklad zvýšeného rizika recidívy odsúdeného, keďže v minulosti porušil podmienky podmiennečného odsúdenia z výkonu trestu odňatia slobody, kedy sa očakávalo,

že sa bude vyhýbať protiprávnemu konaniu, čo sa však nenaplnilo. V danom prípade prognóza do občianskeho života u odsúdeného nie je priaznivá, keďže sa opakovane dopúšťal ďalších trestných činov a pozitívna prognóza budúceho správania sa odsúdeného je nutným predpokladom pre rozhodnutie o podmienечnom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody.

Súd skúmal aj možnosti podmienечného prepustenia v zmysle ustanovenia § 68 ods. 1 Tr. zák. s nariadením probačného dohľadu nad odsúdeným za súčasného ustanovenia primeraných obmedzení alebo povinností v zmysle § 51 ods. 3 a 4 Tr. zák. a mal za to, že by ani uložené primerané obmedzenia či povinnosti nedávali záruku, že by odsúdený po podmienечnom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody viedol riadny život s poukazom na vyššie uvedené okolnosti, ako aj skutočnosti zistené o osobe odsúdeného, jeho resocializačnú prognózu, ktorá je menej priaznivá. V tomto smere zohráva významnú úlohu aj jeho život pred nastúpením do výkonu trestu, okolnosti spáchanej trestnej činnosti a opakovanie páchania trestnej činnosti.

Dospel preto k záveru, že na odsúdeného bude potrebné naďalej pôsobiť výchovnými prostriedkami počas výkonu trestu odňatia slobody v ústave so stredným stupňom strázenia, nakoľko si nevytvoril podmienky na podmienечné prepustenie, a preto jeho návrh ako nedôvodný zamietol.

Proti tomuto uzneseniu podal odsúdený, ihneď po jeho vyhlásení sťažnosť, ktorú však ani do dňa konania neverejného zasadnutia neodôvodnil.

Krajský súd v Nitre, ako nadriadený súd, na základe riadne a včas podanej sťažnosti oprávnenou osobou podľa § 192 ods. 1 písm. a/, písm. b/ Tr. por. preskúmal správnosť výroku napadnutého uznesenia, proti ktorému sťažovateľ podal sťažnosť a konanie predchádzajúce tomuto výroku a dospel k záveru, že sťažnosť nie je dôvodná.

Podľa § 66 ods. 1 Tr. zák., súd môže odsúdeného podmienечne prepustiť na slobodu, ak odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, a

a/ ak ide o osobu odsúdenú za prečin po výkone polovice uloženého nepodmienечného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmienечného trestu odňatia slobody,

b/ ak ide o osobu odsúdenú za zločin po výkone dvoch tretín uloženého nepodmienечného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmienечného trestu odňatia slobody,

c/ ak ide o osobu odsúdenú za zločin, ktorá nebola pred spáchaním trestného činu vo výkone trestu odňatia slobody po výkone polovice uloženého nepodmienечného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmienечného trestu odňatia slobody; súd zároveň nariadi kontrolu technickými prostriedkami.

Podľa § 66 ods. 2 Tr. zák. pri rozhodovaní o podmienечnom prepustení súd prihliadne aj na povahu spáchaného trestného činu a na to, v akom ústave na výkon trestu odsúdený trest vykonáva.

Preskúmaním spisového materiálu krajský súd zistil, že odsúdený v súčasnosti vykonáva trest odňatia slobody vo výmere 1 rok, ktorý mu bol uložený pre prečin neoprávneného výrobenia a používania platobného prostriedku spolupáchateľstvom podľa § 20 Tr. zák. k § 219 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. trestným rozkazom Okresného súdu Bratislava I sp. zn. 8T/51/2022 zo dňa 09.11.2022. Tohto trestného činu sa dopustil dňa 04.06.2022 po tom, ako bol dňa 23.01.2022 prepustený z výkonu trestu odňatia slobody v trvaní 3 mesiace, ktorý mu bol uložený trestným rozkazom Okresného súdu Bratislava III sp. zn. 0T/192/2021 zo dňa 09.09.2021. Lehotu k podmienечnému prepusteniu mal odsúdený splnenú dňa 04.12.2022 a predpokladaný koniec trestu pripadá na 04.06.2023.

Krajský súd po preskúmaní výroku napadnutého uznesenia o zamietnutí návrhu odsúdeného na podmienечné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, ako aj konania jemu predchádzajúceho konštatuje, že súd I. stupňa správne v odôvodnení napadnutého uznesenia uviedol, že odsúdený splnil formálnu podmienku vykonaním polovice uloženého trestu odňatia slobody. Stotožnil sa i so záverom o nesplnení materiálnych podmienok spočívajúcich v tom, že odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie a že možno dôvodne očakávať vedenie riadneho života po jeho podmienечnom prepustení.

Správne súd I. stupňa konštatoval, že správanie a vystupovanie odsúdeného nebolo vždy na požadovanej úrovni, ústavný poriadok, ako aj príkazy a nariadenia príslušníkov zboru plní, avšak

nepreukázal polepšenie, bol vedený k uvedomeniu si dôsledkov páchania trestnej činnosti, pričom neprejavil taký záujem, aby sa zbavil všetkých záporných vlastností a sklonov, ktoré ho viedli k trestným činom, pre ktoré bol odsúdený. Do výkonu činností pre všeobecný rozvoj osobnosti odsúdeného súvisiacich s udržiavaním čistoty a poriadku ubytovacích priestorov sa síce zapája, pracovne je zaradený na pracovisku s dozorom ručného šitia, disciplinárne tresty evidované nemá a ani nebol disciplinárne odmenený, keďže si podmienky k udeleniu disciplinárnych odmien doposiaľ nevytvoril. Resocializačná prognóza u menovaného je menej priaznivá a to s poukazom na opakované páchanie trestnej činnosti a riziko recidívy trestnej činnosti je stredné. Z uvedeného je zrejmé, že odsúdený len čiastočne plnením svojich povinností a svojím správaním sa preukázal polepšenie. Nebola u neho splnená ani druhá materiálna podmienka a t.j. že možno od neho dôvodne očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život. Odsúdený sa v minulosti 6-krát dostal do rozporu so zákonom, z toho v dvoch prípadoch sa na neho hľadí ako by nebol odsúdený, ďalšie odsúdenia má z roku 2020, 2021 a 2022, pričom ani opakovane uložené nepodmienečné tresty odňatia slobody a ich výkon, nevedli k jeho náprave a aj po prepustení z výkonu trestu 23.01.2022, sa opäť v krátkej dobe (04.06.2022), dopustil ďalšej trestnej činnosti, trestného činu neoprávneného vyrobenia a používania platobného prostriedku spolupáchateľstvom, za ktorú bol odsúdený k trestu odňatia slobody v trvaní 1 rok trestným rozkazom Okresného súdu Bratislava I sp. zn. 8T/51/2022 zo dňa 09.11.2022 (uvedený trest v súčasnosti vykonáva). Ani tvrdenie odsúdeného, že by chcel po prepustení žiť vonku riadny život, nedáva dostatočnú záruku k tomu, že vzhľadom na jeho predchádzajúci život, keď sa opakovane po vykonaní nepodmienečného trestu odňatia slobody dopúšťal rôznej trestnej činnosti, je možné dôvodne očakávať, že v budúcnosti už bude viesť riadny život. Jeho postoj k páchaniu trestnej činnosti je nekritický, preto nemožno predpokladať, že sa trestnej činnosti bude vyhýbať po podmiennečnom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody a začlení sa do spoločnosti ako riadny občan, ktorý dodržiava jej morálne a právne normy. Krajský súd sa preto stotožňuje so záverom súdu I. stupňa, že odsúdený nespĺnil materiálne podmienky podmiennečného prepustenia, keďže neprejavil dostatočnú snahu po náprave, čím nie je u neho splnený predpoklad, že v budúcnosti povedie riadny život.

Podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody znamená podstatnú zmenu spôsobu jeho výkonu, preto by mala byť umožnená len odsúdeným, u ktorých je reálny predpoklad, že uložený trest splní svoj účel aj bez potreby jeho celého výkonu v príslušnom ústave na výkon trestu odňatia slobody. Krajský súd dodáva, že inštitút podmiennečného prepustenia je inštitútom mimoriadnym, ktorý je možné využiť a aplikovať len za splnenia zákonom stanovených podmienok. Odsúdený nemá automaticky nárok na podmiennečné prepustenie. Zmyslom podmiennečného prepustenia nie je to, aby za dobré správanie prípadne za dobrú prácu vo výkone trestu odňatia slobody bol odsúdený automaticky prepustený po vykonaní stanovenej doby trestu. Podmiennečné prepustenie je na mieste v tom prípade, ak vzhľadom k účelu trestu a k ďalším okolnostiam, ktoré môžu mať v tomto smere význam, je odôvodnený predpoklad, že odsúdený na slobode povedie riadny život a že neexistuje pre spoločnosť príliš veľké riziko jeho recidívy. Pozitívna prognóza budúceho správania sa odsúdeného je nutným predpokladom pre rozhodnutie o podmiennečnom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody. Ako však vyplýva z hodnotenia riaditeľa ÚVTOS Želiezovce, práve táto resocializačná prognóza je menej priaznivá a preto bude potrebné, aby na splnenie účelu trestu vykonal celý trest odňatia slobody.

S poukazom na uvedené skutočnosti, i s prihliadnutím na hodnotenie riaditeľa ústavu na výkon trestu, v ktorom odsúdený trest odňatia slobody vykonáva, krajský súd po konštatovaní, že u odsúdeného nie je naplnená ani jedna z materiálnych podmienok, dospel k záveru, že bude potrebné, aby na odsúdeného naďalej pôsobili výchovné prostriedky počas výkonu trestu odňatia slobody v ústave na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia a je nevyhnutné, aby si vykonal trest odňatia slobody v celkovej výmere tak, ako mu bol uložený odsudzujúcim rozhodnutím, aby tak mohol uložený trest naplniť svoj výchovný a preventívny účel.

Na podklade vyššie uvedeného, keďže neboli zistené dôvody na zmenu napadnutého uznesenia, bola sťažnosť odsúdeného ako nedôvodná zamietnutá.

Toto rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný ďalší riadny opravný prostriedok.